

COMMISSIE VAN DE EUROPESE GEMEENSCHAPPEN

Brussel, 13.9.2007
COM(2007) 523 definitief

2007/0194 (CNS)

Voorstel voor een

VERORDENING VAN DE RAAD

**houdende afwijking van Verordening (EG) nr. 1782/2003 tot vaststelling van
gemeenschappelijke voorschriften voor regelingen inzake rechtstreekse steunverlening
in het kader van het gemeenschappelijk landbouwbeleid en tot vaststelling van bepaalde
steunregelingen voor landbouwers, wat betreft de braaklegging voor 2008**

(door de Commissie ingediend)

TOELICHTING

1. ACHTERGROND VAN HET VOORSTEL

- **Motivering en doel van het voorstel**

De redenen voor het indienen van dit voorstel zijn te vinden in de situatie op de markt voor granen. Het doel ervan is de landbouwers de mogelijkheid te bieden om de met braakleggingstoelagenrechten gepaard gaande hectaren te gebruiken voor landbouwdoeleinden, met name voor de productie van aanvullende hoeveelheden graan die de gespannen marktsituatie kunnen helpen verlichten.

- **Algemene context**

De markt voor granen wordt aan het begin van het verkoopseizoen 2007/2008 gekenmerkt door historisch hoge prijzen.

Het lage niveau van de voorraden van de Europese Unie aan het einde van het verkoopseizoen 2006/2007 was terug te voeren op een onverwacht matige oogst in 2006 (266 miljoen ton) als gevolg van ongunstige weersomstandigheden in de oogstperiode. De interventievoorraden zijn tijdens het verkoopseizoen aanzienlijk geslonken, van 14 miljoen ton tot 2,5 miljoen ton, en bestaan vooral uit in Hongarije opgeslagen maïs. De hoeveelheid die voor interventie werd aangeboden, is nauwelijks het vermelden waard. Meer dan 8 miljoen ton (waaronder 2,9 miljoen ton tarwe, 3,4 miljoen ton maïs, 1,4 miljoen ton gerst en ca. 395 000 ton rogge) is uit de interventie gehaald en op de interne markt ter beschikking gesteld. De ramingen van de particulier opgeslagen voorraden variëren, maar alle analisten zijn het erover eens dat deze in 2006/2007 aanzienlijk zijn geslonken. De invoer van granen in de EU-27 wordt geraamd op 12,4 miljoen ton (10 miljoen ton in 2005/2006) en de uitvoer op 19,1 miljoen ton (24,9 miljoen ton in 2005/2006). Ondanks de zeer ongunstige euro/dollarkoers kon zonder restitutie worden geëxporteerd.

Het droge en ongewoon warme weer in april van dit jaar zal het opbrengstpotentieel waarschijnlijk een zware klap hebben toegebracht. Deze negatieve factor werd gedeeltelijk goedgemaakt door de weldoende regen die in mei over de westelijke lidstaten trok, maar in het zuidoosten van Europa bleef het warm en droog, met name in Roemenië en Bulgarije, waar een nooit geziene droogte heerste. De voorlopige oogstramingen voor 2007 liggen nog steeds dicht in de buurt van het niveau van vorig jaar, wat betekent dat de particulier opgeslagen voorraden in de EU tegen het einde van het verkoopseizoen 2007/2008 verder zullen dalen. Op mondiaal niveau wordt verwacht dat de voorraden aan het einde van het verkoopseizoen 2007/2008 een historisch laag niveau zullen bereiken, met name in de voornaamste exporterende landen.

In dit verband zij erop gewezen dat wanneer de EU in 2008 een "normale" oogst binnenhaalt, conform de voor de oogstcijfers geldende tendensen en mét toepassing van de voorgestelde afwijking voor de braaklegging in de Europese Unie voor 2008, de particulier opgeslagen voorraden slechts gedeeltelijk zullen kunnen worden aangevuld en de totale voorraden aan het eind van het verkoopseizoen 2008/2009 kleiner zullen zijn dan de voorraden aan het begin van het huidige verkoopseizoen. De combinatie van een slechte oogst in 2008 en een braakleggingspercentage van 10 % kan een ernstig gevaar betekenen voor de interne markt.

De braaklegging werd als aanbodcontroleerend beheersinstrument ingevoerd toen de potentiële graanproductie in de Europese Unie de afzetmogelijkheden op de markt overschreed, en werd met ingang van 1988/1989 op vrijwillige basis toegepast. Na de hervorming van 1992 werd de regeling verplicht; onder de algemene regeling vallende producenten moesten een bepaald percentage van de door hen opgegeven oppervlakte braakleggen om in aanmerking te komen voor rechtstreekse betalingen. Naar aanleiding van de hervorming van 2003 kregen zij braakleggingstoelagen, die elk recht geven op een betaling indien zij gepaard gaan met een voor dat recht in aanmerking komende hectare uit productie genomen grond.

Het percentage voor de verplichte braaklegging werd oorspronkelijk jaarlijks bepaald, tot in 1999/2000, toen het in het belang van de vereenvoudiging permanent op 10 % werd vastgesteld. In de lidstaten die geopteerd hebben voor de bedrijfstoelageregeling (Polen, Tsjechië, Slowakije, Hongarije, Litouwen, Letland, Estland, Cyprus, Bulgarije en Roemenië) zijn de landbouwers vrijgesteld van de braakleggingsverplichting.

Het areaal dat momenteel in de Europese Unie onder de verplichte braaklegging valt, bedraagt 3,8 miljoen hectare. Indien het braakleggingspercentage op 0 % wordt vastgesteld, zou 1,6 tot 2,9 miljoen hectare weer in productie kunnen worden genomen. Op basis van de gemiddelde opbrengsttendensen zou op deze grond wellicht ca. 10 miljoen graan voor de markt kunnen worden geproduceerd. Gaat men uit van een scenario waarin boeren beslissen zoveel mogelijk vrijgekomen grond te gebruiken voor de productie van graan in plaats van andere gewassen (vooral oliehoudende zaden) kan deze hoeveelheid stijgen tot 17 miljoen ton.

De vaststelling van het braakleggingspercentage op 0 % verplicht landbouwers niet de betrokken grond weer in productie te nemen. Zij kunnen deze op vrijwillige basis braak laten liggen en milieumaatregelen blijven toepassen. De randvoorwaarden gelden voor alle akkerbouwgrond.

Tot slot heeft de braakleggingsregeling, die weliswaar als marktmaatregel werd ingevoerd, in een groot aantal regio's ook gunstige gevolgen gehad voor het milieu. Terecht kan daarom de vraag worden gesteld hoe het behoud van deze voordelen kan worden gegarandeerd wanneer de verplichte langetermijnbraaklegging eenmaal is afgeschaft. De Commissie zal zich over deze kwestie buigen in het kader van de hervorming van het GLB in 2008.

- **Bestaande bepalingen op het door het voorstel bestreken gebied**

Verordening (EG) nr. 1782/2003 van de Raad van 29 september 2003 tot vaststelling van gemeenschappelijke voorschriften voor regelingen inzake rechtstreekse steunverlening in het kader van het gemeenschappelijk landbouwbeleid en tot vaststelling van bepaalde steunregelingen voor landbouwers en houdende wijziging van de Verordeningen (EEG) nr. 2019/93, (EG) nr. 1452/2001, (EG) nr. 1453/2001, (EG) nr. 1454/2001, (EG) nr. 1868/94, (EG) nr. 1251/1999, (EG) nr. 1254/1999, (EG) nr. 1673/2000, (EEG) nr. 2358/71 en (EG) nr. 2529/2001.

- **Samenhang met andere beleidsgebieden en doelstellingen van de EU**

Om een permanent geldend besluit te kunnen nemen, dient te worden geanalyseerd hoe en met welke middelen het wegvallen van de positieve bijwerkingen van braaklegging voor het milieu kan worden opgevangen.

2. RAADPLEGING VAN BELANGHEBBENDE PARTIJEN EN EFFECTBEOORDELING

- **Raadpleging van belanghebbende partijen**

Het voorstel werd aangekondigd aan de ministers van landbouw tijdens de Landbouwrapraad van 16 juli 2007 en er werd een persbericht gepubliceerd. De belangrijkste Europese verenigingen van landbouwers, het bedrijfsleven en de handel hebben hun steun voor het voorstel uitgesproken¹.

Gezien de ernstige marktsituatie moet dringend een besluit worden genomen. De landbouwers dienen daarvan op de hoogte te worden gebracht vóór zij beslissen over de inzaai in het najaar van 2007.

- **Bijeenbrengen en benutten van deskundigheid**

Er hoefde geen beroep te worden gedaan op externe deskundigheid.

- **Effectbeoordeling**

Niet van toepassing.

3. JURIDISCHE ELEMENTEN VAN HET VOORSTEL

- **Samenvatting van de voorgestelde maatregel**

Doel van dit voorstel is het percentage voor de verplichte braaklegging voor 2008 vast te stellen op 0 %.

In het kader van de werking van de bedrijfstoelageregeling houdt de maatregel in dat om het even welke voor braakleggingstoelagerechten in aanmerking komende hectare recht geeft op het bedrag dat overeenstemt met die braakleggingstoelagerechten terwijl de braakgelegde grond toch voor landbouwdoeleinden mag worden gebruikt.

- **Rechtsgrondslag**

Artikel 37, lid 2, van het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap

- **Subsidiariteitsbeginsel**

Het voorstel betreft een gebied dat onder de exclusieve bevoegdheid van de Gemeenschap valt. Het subsidiariteitsbeginsel is derhalve niet van toepassing.

- **Evenredigheidsbeginsel**

Het voorstel is in overeenstemming met het evenredigheidsbeginsel, aangezien een slecht graanoogst in 2008 een ernstig gevaar voor de interne markt kan betekenen.

- **Keuze van instrumenten**

Voorgesteld instrument: verordening van de Raad.

Andere instrumenten zouden om de volgende reden ongeschikt zijn: een verordening moet gewijzigd worden bij een verordening.

¹ Persbericht van COPA COGECA van 2 juli 2007 en "Joint reflections on the current and forthcoming EU policy framework conditions" (gemeenschappelijke overdenkingen over het huidige en komende communautaire beleidskader) - European Grain and Oilseed Convention Brussel 4 mei 2007, AAF, COCERAL, FEDIOL, FEFAC, EUROFLOUR, GAM.

4. GEVOLGEN VOOR DE BEGROTING

Uitgaande van de voor de oogstcijfers geldende tendensen wordt niet verwacht dat de verlaging van het percentage voor braaklegging tot 0 % zal leiden tot een stijging van de interventievoorraden tijdens het verkoopseizoen 2008/2009. Gezien de huidige krapte op de markt, de hoge marktprijzen en de vooruitzichten zal het voorstel er waarschijnlijk niet toe leiden dat extra interventievoorraden worden opgebouwd en daarvoor in de begrotingsjaren 2009 en 2010 begrotingsmiddelen moeten worden ingezet.

5. AANVULLENDE INFORMATIE

- **Vereenvoudiging**

Het voorstel voorziet in een vereenvoudiging van de administratieve procedures voor de (nationale of Europese) overheidsinstanties.

Het voorstel is onder referentienummer 2007/AGRI/052 opgenomen in het werk- en wetgevingsprogramma van de Commissie.

Voorstel voor een

VERORDENING VAN DE RAAD

houdende afwijking van Verordening (EG) nr. 1782/2003 tot vaststelling van gemeenschappelijke voorschriften voor regelingen inzake rechtstreekse steunverlening in het kader van het gemeenschappelijk landbouwbeleid en tot vaststelling van bepaalde steunregelingen voor landbouwers, wat betreft de braaklegging voor 2008

DE RAAD VAN DE EUROPESE UNIE,

Gelet op het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap, en met name op artikel 37, lid 2, derde alinea,

Gezien het voorstel van de Commissie,

Gezien het advies van het Europees Parlement²,

Overwegende hetgeen volgt:

- (1) Krachtens artikel 54 van Verordening (EG) nr. 1782/2003 van de Raad³ geeft een braakleggingstoelagerecht slechts recht op de betaling van het in het kader van de bedrijfstoelageregeling vastgestelde bedrag indien het gepaard gaat met een hectare uit productie genomen grond.
- (2) De markt voor granen wordt aan het begin van het verkoopseizoen 2007/2008 gekenmerkt door historisch hoge prijzen op de interne en de wereldmarkt. Het lage niveau van de voorraden van de Europese Unie aan het einde van het verkoopseizoen 2006/2007 was terug te voeren op een onverwacht matige oogst in 2006. Gezien de voorlopige ramingen voor de oogst van 2007, is het hoogst onzeker dat de voorraden kunnen worden aangevuld. Op mondiaal niveau wordt verwacht dat de voorraden aan het einde van het verkoopseizoen 2007/2008 een historisch laag niveau zullen bereiken, met name in de voornaamste exporterende landen. In die omstandigheden zal zelfs een normale oogst in 2008 wellicht niet tot een significante toename van de voorraden leiden en kan een slechte oogst een ernstig gevaar betekenen voor de interne markt. Bovendien is het niet ondenkbaar dat het gevaar zich uitbreidt tot andere sectoren, aangezien de graanprijzen en graanvoorraden een grote invloed hebben op de beschikbaarheid en de prijzen van andere akkerbouwgewassen, zoals oliehoudende zaden en eiwithoudende gewassen, en op de veehouderijsector.
- (3) Daarom dient voor 2008 het gebruik van braakgelegde grond voor landbouwdoeleinden te worden toegestaan,

² PB C ... van ..., blz.

³ PB L 270 van 21.10.2003, blz. 1. Verordening laatstelijk gewijzigd bij Verordening (EG) nr. 552/2007.

HEEFT DE VOLGENDE VERORDENING VASTGESTELD:

Artikel 1

In afwijking van artikel 54, lid 3, van Verordening (EG) nr. 1782/2003 hoeven de landbouwers, voor 2008, de voor braakleggingstoeslagrechten in aanmerking komende grond niet uit productie te nemen om in aanmerking te komen voor het in het kader van die rechten vastgestelde bedrag.

Artikel 2

Deze verordening treedt in werking op de zevende dag volgende op die van haar bekendmaking in het *Publicatieblad van de Europese Unie*.

Deze verordening is verbindend in al haar onderdelen en is rechtstreeks toepasselijk in elke lidstaat.

Gedaan te Brussel,

Voor de Raad
De voorzitter

FINANCIEEL MEMORANDUM		Fichefin/07/24545			
		REV1			
		OJ/mlc 6.1.2007			
		DATUM: 16/8/2007			
1.	BEGROTINGSPOST: 5/2/2001	KREDIETEN: 516 miljoen euro (begroting 2007)			
2.	TITEL VAN DE MAATREGEL: Voorstel voor een verordening van de Raad houdende afwijking van Verordening (EG) nr. 1782/2003 tot vaststelling van gemeenschappelijke voorschriften voor regelingen inzake rechtstreekse steunverlening in het kader van het gemeenschappelijk landbouwbeleid en tot vaststelling van bepaalde steunregelingen voor landbouwers, wat betreft de braaklegging voor 2008				
3.	RECHTSGRONDSLAG: Artikel 37, lid 2, van het Verdrag				
4.	DOEL VAN DE MAATREGEL: De gespannen marktsituatie verlichten door het braakliggingspercentage vast te stellen op 0 % om de landbouwers te stimuleren aanvullende hoeveelheden graan te telen				
5.	FINANCIELE CONSEQUENTIES:	PERIODE VAN 12 MAANDEN	LOPEND BEGROTINGS- JAAR 2007	VOLGEND BEGROTINGS- JAAR 2008	
		(mln EUR)	(mln EUR)	(mln EUR)	
5.0	UITGAVEN - TEN LASTE VAN DE EG- BEGROTING (RESTITUTIES/INTERVENTIES) - NATIONALE INSTANTIES - ANDERE	-	-	-	
5.1	INKOMSTEN - EIGEN MIDDELEN EG (HEFFINGEN/DOUANERECHTEN) - OP NATIONAAL VLAKE	-	-	-	
		2009	2010	2011	2012
5.0.1	RAMING VAN DE UITGAVEN	-	-	-	-
5.1.1	RAMING VAN DE ONTVANGSTEN	-	-	-	-
5.2	BEREKENINGSMETHODE:				
6.0	FINANCIERING MOGELIJK UIT KREDIETEN DIE IN HET BETROKKEN HOOFDSTUK VAN DE LOPENDE BEGROTING ZIJN OPGEVOERD?				JA NEE
6.1	IS FINANCIERING MOGELIJK DOOR OVERSCHRIJVING VAN EEN HOOFDSTUK NAAR EEN ANDER HOOFDSTUK VAN DE LOPENDE BEGROTING?				JA NEE
6.2	AANVULLENDE BEGROTING NODIG?				JA NEE
6.3	MOETEN OP DE VOLGENDE BEGROTING KREDIETEN WORDEN OPGEVOERD?				JA NEE
OPMERKINGEN:					
Indien de voorgestelde verlaging van het percentage voor verplichte braaklegging tot 0 % voor het verkoopseizoen 2008/2009 wordt goedgekeurd, zou de graanproductie in de EU met ca. 10 miljoen ton toenemen. Na de zeer slechte oogst in 2007 (verkoopseizoen 2007/2008) zouden de stijging van de productie in 2008 als gevolg van de vaststelling van de braak op 0 %, enerzijds, en de terugkeer naar opbrengsten conform de voor de oogstcijfers geldende tendensen, anderzijds, leiden tot een meer evenwichtige situatie waarin de graanbevoorrading voor voedings-, voeder- en industriële doeleinden kan worden gegarandeerd en de particulier opgeslagen voorraden in zekere mate kunnen worden aangevuld. Gezien de huidige krapte op de markt en gezien de vooruitzichten, is het niet waarschijnlijk dat bij normale weersomstandigheden extra interventievoorraden ontstaan, en dus ook geen extra begrotingsuitgaven in de begrotingsjaren 2009 en 2010.					